

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 426/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen härkäpapupiilokkaan torjunnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Tiina Elon /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 426/2025 vp:

Miten hallitus huolehtii härkäpavun sekä muiden palkokasvien viljelijöiden toimintaedellytyksistä ja varmistaa, että härkäpapupiilokkaan torjumiseen on Suomessa riittävät ja turvalliset keinot?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Härkäpapupiilokas on pieni lehtikuoriainen, joka on suhteellisen uutena kasvintuhoojana esiintynyt Suomessa säännöllisesti vuodesta 2021. Härkäpapupiilokas esiintyy nimensä mukaisesti eniten härkäpavulla, mutta voi esiintyä myös muilla palkokasveilla. Härkäpapupiilokkaan toukat syövät ja vioittavat kehittyviä papuja. Vioittuneiden papujen itävyys laskee ja vastustuskyky kasvitauteja vastaan heikkenee. Vioitukset vaikuttavat heikentävästi härkäpavun kehittyvän sadon määrään ja laatuun. Rehuksi käytettävässä sadossa lievä piilokassaastunta ei haittaa, mutta saastunut sato ei kelpaa elintarvikkeeksi tai siemeneksi.

Suomessa ei ole tehty laajaa tutkimusta härkäpapupiilokkaasta. Muualla tutkimusta on jonkun verran tehty ja todettu, että tuhoojan hallinta edellyttää sopivan valikoiman biologisia, kemiallisia ja viljelytekniisiä torjuntatoimia. Viljelytekniisiin torjuntatoimiin kuuluu hyvän viljelykierron soveltaminen, jolloin härkäpapua viljellään niin harvoin, että piilokkaan elinkierto häiriintyy tai estyy. Tutkimuksissa on esitetty, että kylvöajan vaihteluilla ja ympäröivän kasvuston hallinnalla voidaan vaikeuttaa piilokkaan elinoloja. Muualla tehtyjen tutkimusten tuloksia on kuitenkin haastava soveltaa suoraan Suomessa ja vaatisi sovittamista paikallisiin oloihin.

Härkäpavun toukkaa on vaikea torjua, koska se elää piilossa pavun sisällä. Kemiallinen torjunta tulee kohdentaa lentäviin aikuisiin. Kasvinsuojeluaine Carnadine (tehoaine asetamipridi) on Suomessa hyväksytty härkäpapupiilokkaan torjuntaan. Kemiallisen torjunnan ajoittaminen on haastavaa, koska härkäpavun kukinta kestää hyvin pitkään, yleensä kasvuston tuleentumiseen saakka. Kasvuston seuranta ja tuhoojan elinkierron tunteminen on tärkeää torjunnan oikean ajoituksen löytämiseksi. Paras käsittelyaika on kokeissa ollut härkäpavun kukinnan loppupuolella. Kemiallisessa torjunnassa on myös huomioitava käsittelyjen mahdolliset vaikutukset kasvintuhoojan luontaisiin vihollisiin ja pölyttäjiin.

Ensi vuonna Suomessa on alkamassa maa- ja metsätalousministeriön rahoittama tutkimushanke, jonka osana on tarkoitus selvittää härkäpapupiilokkaan leviämisreitit ja leviämisen torjuntaa. Tällä hankkeella pyritään osaltaan vastaamaan siihen, että palkokasvien viljelijöillä olisi paremmat toimintamahdollisuudet Suomessa.

Helsingissä 16.12.2025

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/36411/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: